

Datum:

25 FEB. 1972

Persbureau

VAZ DIAS n.v.

Singel 91 · Postbus 491
Amsterdam-C · Tel. 24 72 76

DE TIJD

Amsterdam

Oplage 100.000

NA ACTIE „KRITIESE LERAREN”

Spelling in CITO-toets telt niet mee

„Gappen” was niet moeilijk

VN ONZE ONDERWIJSREDACTEUR

AMSTERDAM/ARNHEM, 25 febr. — Bij de CITO-toets die volgende week wordt voorgelegd aan circa zeventigduizend leerlingen die het basisonderwijs gaan verlaten, zal de spelling praktisch geen rol meer spelen. Het Centraal Instituut voor Toetsontwikkeling heeft gisteren bekendgemaakt dat de antwoorden bij het onderdeel „spelling” niet zullen worden meegerekend voor de bepaling van de prestaties der leerlingen.

Dit is de reactie van het CITO op een gistermorgen bekendgemaakte actie van de Kritiese Leraren in Amsterdam, die de inhoud van de toets vooraf in de openbaarheid brachten. De actie werd gemotiveerd met bezwaren tegen de, op maatschappelijke behoeften afgestemde, selectiedrempels in het onderwijs in het algemeen en tegen het hanteren van de spelling als selectiemiddel in het bijzonder. Nu er zo druk wordt gesproken over vereenvoudiging van de spelling vindt men het niet aangaan een spellingtoets als selectiemiddel te hanteren.

De Kritiese Leraren hebben daarom de tekst van de toets met de antwoorden erbij verspreid onder onderwijzers en ouders. Wie op deze wijze nog niet voorzien was van de tekst kon een exemplaar bij het actiecentrum van de Kritiese Leraren aanvragen of afhalen. Niet alle scholen werken met de CITO-toetsen, in totaal zijn er ruim tweehonderdduizend leerlingen die over enkele maanden het basisonderwijs verlaten. Sommigen van hen hebben al

andere toetsen afgelegd; anderen krijgen nog andere toetsen. Voor de zeventigduizend leerlingen die de CITO-toetsen moeten maken, (o.a. in Amsterdam) was met de openbaarmaking van het werk de betekenis van de prestaties op het gebied van de spelling ontkracht. Het CITO heeft daaruit meteen de consequentie getrokken; het heeft nu voor geen enkel kind zin dit werk nog te gaan inoefenen.

Examensfeer

Had het CITO nog een reservetoets kunnen distribueren? Op vragen hierover antwoordt de directeur, drs. J. W. Solberg, dat dit op dit moment praktisch niet meer mogelijk was.

Drs. A. G. Oskamp van de Kritiese Leraren zei gisteravond in een tv-uitzending van de VPRO dat men de toets „gegap” had. Solberg merkt naar aanleiding hiervan op dat dit niet moeilijk geweest zal zijn. De toets is al een paar weken geleden naar de scholen gegaan. Op de ene school springt men er zorgvuldiger mee om dan op de andere.

Het CITO heeft ondanks aandrang van sommige scholen het afnemen van de toetsen niet te veel in een examensfeer willen brengen. Na wat nu gebeurd is, lijkt de kans niet denkbeeldig dat er meer verzoeken zullen komen om de zaak af te schermen. Solberg zou het betreuren als het tot regelingen moet komen als bij de eindexamens: met verzegelde enveloppen die pas op het laatste moment geopend mogen worden enz. Dat effect zullen de Kritiese Leraren met hun actie ook wel niet beoogd hebben.

De toetsen zijn o. a. bedoeld om één algemene norm te kunnen aanleggen. Wanneer het onderdeel „spelling” nu wegvalt, zullen de ontvangende scholen wel meer waarde gaan hechten

aan het oordeel van het schoolhoofd?

Solberg: Het zou kunnen. Je weet nooit hoe men op een geval als dat van gisteren reageert. Misschien komt iemand op het idee om nu voor de spelling met aanvullende toetsjes te werken. Een van de toetsuitkomsten wordt door het wegvallen van de spelling inderdaad wat magerder — maar in het grote geheel blijft de spelling toch maar een onderdeel.

Met zijn medewerker van Deursen die gisteren op het scherm kwam, wijst de directeur van het CITO erop dat het toetseninstituut toetsen levert naar de behoeften van het onderwijs. Een enquête onder de deelnemende scholen heeft uitgewezen dat men de spelling belangrijk vindt. Jammer dat de Kritiese Leraren of de actievoerders voor vereenvoudiging van de spelling ons nooit benaderd hebben met hun andere mening, aldus Solberg.

Hij vindt wat gisteren gebeurd is „wel een beroerde affaire”. De omvang van de financiële schadepost — moeilijk te schatten — zal vermoedelijk nog wel meevallen: eerder een bedrag van tienduizenden dan van honderduizenden guldens. Maar het CITO heeft van de vervaardiging van de toetsen serieus werk gemaakt; er worden nu eenmaal eisen gesteld in het onderwijs en als het werk dan voor niets blijkt te zijn. . . .